

JUBILEUM PROFESORA MUDr. MICHAELA ASCHERMANN, DrSc., F.E.S.C.

Jiří Kolář

II. interní klinika VFN Praha

Interv Akut Kardiol 2004;3:224

Spolupracovníci a přátelé profesora Michaela Aschermanna, přednosty II. interní kliniky 1. LF UK a VFN v Praze, si dne 21. listopadu letošního roku připomněli šedesáté výročí jeho narození.

Z profesionálního životopisu Michaela Aschermanna lze ve stručnosti nejprve uvést, že maturoval v r. 1963, promoval r. 1969, obhájil kandidátskou dizertační práci v r. 1988 a byl habilitován v r. 1991. V r. 1997 obhájil doktorskou dizertační práci a v následujících dvou letech proběhlo jeho jmenovací řízení profesorem UK Praha.

Profesor Aschermann kardiologií prošel od ambulance a lůžkového oddělení, přes specializovanou práci na koronární jednotce a katetizačním oddělení III. interní kliniky v Praze až po odborné studijní pobyty na univerzitách v Dánsku i Cornell University Medical Center v New Yorku a opakovanými pobyty v Texas Heart Institute v Houstonu.

V r. 1998 profesor M. Aschermann převzal přednostenské žezlo na II. interní klinice 1. LF UK v Praze od profesora Karla Horkého. Volba byla oprávněná, neboť patřil mezi průkopníky invazivní a intervenční kardiologie s rozsáhlou praxí a publikační činností.

Aschermannův příchod do vedení II. interní kliniky Všeobecné fakultní nemocnice v Praze byl zavazující. Vstoupil totiž na pracoviště historicky i odborně výjimečné. V jeho prostorách začala zásluhou profesora Bohumila Eiselta před 140 lety první česká lékařská škola v českých zemích, z níž jen za Pelnářovy éry vzešlo 18 přednostů dalších českých interních klinik v tehdejší Všeobecné nemocnici i na dalších lékařských fakultách. V meziválečném období se na klinice formovaly pracovní skupiny, které položily základy specializovaných interních oborů a spoluprací profesorů Bohumila Prusíka, Antonína Vančury a Františka Herlesy zde vznikla česká škola kardiologie.

Nelze pominout, že profesor Aschermann byl průkopníkem změny koncepce interních oborů v pražské VFN. S ohledem na bouřlivý rozvoj kardiologie musela ustoupit původní víceoborová Pelnářova klinika modernímu směru interního lékařství – specializovanému kardiologickému a angiologickému centru. Mimořádné organizační schopnosti Michaela Aschermanna, jeho celoživotní zaměření na kardiologii a mnohaletá praxe s invazivním vyšetřováním srdce byly předpokladem pro vznik a úspěšný rozvoj kardiocentra ve Všeobecné fakultní nemocnici.

Pod jeho vedením vznikalo moderní invazivní a neinvazivní klinické pracoviště kardiologie a angiologie. K původní katetizační laboratoři přibyla další. Dva katetizační sály nyní umožňují nepřetržitou intervenční léčbu, kardiostimulaci, implantaci kardiostimulátorů, kardioverterů-defibrilátorů, elektrofyzilogické mapování i radiofrekvenční ablace. S týmem spolupracovníků vybudoval a bohatě vybavil angiologickou jednotku intenzivní péče s vlastním angiografickým sálem, poskytujícím nepřetržitou léčbu poruch periferní cirkulace. Po 30 letech své existence byla zmodernizována původní koronární jednotka, jež se svým vybavením a spektrem poskytované péče dostala na světovou úroveň. Nově vznikla intermediální jednotka, umožňující sledování nemocných především po intervenčních arytmiologických výkonech. Bylo zdokonaleno echokardiografické oddělení, vybavené nejmodernějšími přístroji a vysoce erudovaným týmem pracovníků. V poslední době se buduje centrum plicní cirkulace, navazující na bohatou tradici tohoto zaměření na II. interní klinice.

Ne každý úspěšný přednosta kliniky se může pochlubit tolika průkopnickými počiny. Aschermannovými prioritami v České republice je uskutečnění první endomyokardiální biopsie katetizačním přístupem a první angioskopické vyšetření koronárních tepen. Na klinice zavedl do rutinní praxe intravaskulární ultrazvukové vyšetřování věnčitých tepen. Konečně i výzkum léčby kmenovými buňkami u nemocných po akutním infarktu myokardu, prováděný na klinice od r. 2003, patří mezi české priority.

Své bohaté odborné zkušenosti v intervenční kardiologii profesor Aschermann zúročuje přínosnou přednáškovou, publikační a veřejnou činností. Je autorem nebo spoluautorem stovek článků v českých i zahraničních časopisech, desítek monografií a skript i autorem dvou kardiologických monografií. Za publikační činnost mu byla udělena cena Kardiologické společnosti a výroční cena rektora Univerzity Karlovy za nejlepší vědeckou publikaci roku. Na kongresech České i Evropské kardiologické společnosti je dobře znám důstojnou reprezentací české školy intervenční kardiologie. Jako člen Scientific Committee of European Society of Cardiology a jako F.E.S.C. v posledních třech letech pravidelně předsedá na sjezdech této společnosti. Od r. 1993 je koordinátorem výměnného programu

prof. MUDr. Michael Aschermann, DrSc., F.E.S.C.

(Texas-Czech Physician Exchange Program), za jehož existence se již uskutečnil studijní pobyt 105 českých lékařů v Texas Medical Center. Oceněním jeho dosavadní činnosti mu byla letošní volba České kardiologické společnosti do funkce předsedy počínaje květnem 2005.

Dalším patrným vyvrcholením současné odborné aktivity profesora Aschermanna je právě vydávaná rozsáhlá kniha Kardiologie, která symbolicky vychází z pracoviště, kde v minulosti vzniklo první číslo Časopisu lékařů českých, Sborník lékařský, byla vydána Maixnerova první učebnice lékařství, Pelnářova jedinečná Pathologie a terapie nemocí vnitřních, Vančurova monografie o vysokém krevním tlaku a Herlesovy Základy elektrokardiografie. Vznik „Kardiologie“ je tedy vpravdě dalším významným krokem posledního období dlouholeté historie kliniky. Lze jen souhlasit se slovy, která o ní při prezentaci knihy vyslovil jeden z jeho učitelů: „Tato kniha vznikla z lásky k oboru a z úcty k našim českým kardiologům; nemá být jenom učebnicí, ale i svědectvím o stavu kardiologie na přelomu dvou tisíciletí.“

Závěrem lze říci, že bohatá a úspěšná kariéra profesora Aschermanna by nebyla možná bez jeho nezlomné každodenní energie, se kterou velmi promyšleně postupuje od jednoho cíle k dalšímu. Z pohledu spolupracovníků je důležité, že se tak děje nikoli v hektickém spěchu a nervozitě, ale naopak s lehkostí a elegancí, v atmosféře klidného porozumění, ve spojení odborného talentu a lidských vlastností.

Hodně sil a úspěchů v dalších letech přeji spolupracovníci.